

misdrijf toch niet uit die invloeden voort. Hierin komen hare aanhangers overeen, dat de eigenlijke bron ligt in 's menschen aanleg. Niet alleen het „milieu social”, zeide FERRI te Genève ⁵⁶), maakt den misdadiger; „nous avons toujours dit que le milieu social et physique pousse au crime les individus qui ont une certaine personnalité organique et psychique plus ou moins dégénérée.”

De anthropologische school beschouwt den misdadiger, gelijk GREENER terecht opmerkt, niet als ziek, veeleer als abnormaal. Als natuurverschijnsel, en in zoover kan LIEPMANN toch zeggen ⁵⁷), dat zij het misdrijf op ééne lijn met ziekte stelt.

De anthropologische voorstelling heeft grooten opgang gemaakt. Wel mocht Mr. PATIJN verklaren, dat het *misoneïsme* (afkeer van het nieuwe), hetwelk LOMBROSO bij mensch en dier meent aan te treffen, zich te zijnen aanzien niet bevestigd heeft ⁵⁸). Getuige het in 1885 te Rome gehouden anthropologisch Congres.

Hoog was in het algemeen de toon. Aan RIGHI, die tegen het determinisme was opgekomen, verklaarde MOLESCHOTT, dat dit kortweg de basis was van het congres, en alzoo, — ja, alzoo, — onaantastbaar ⁵⁹). BENEDIKT zeide van de voorstanders der klassieke school naar luid van het verslag: „le jour viendra où ils devront sortir du temple, à moins de se convertir à nous.” ⁶⁰) Ook danste men als dronken om het *type criminel*. Aan LACASAGNE, minder geneigd met de meerderheid in te stemmen, werd door FIORETTI onder grooten bijval toegevoegd: „Le type criminel est un fait définitivement acquis à la science; la discussion ne me semble pas admissible sur ce point là.” ⁶¹)

Maar de kentering is spoedig gevolgd.

Was in Italië de *scuola antropologica* opgetreden tegenover de *scuola classica*, weldra werd zij op hare beurt, behalve door deze, ook bestreden door de *terza scuola* van ALIMENA, COLAJANNI, VACCARO, CARNEVALE e. a.

De vermeende kenmerken zijn stuk voor stuk, vooral van Fransche zijde, afgebroken ⁶²). De *fossa occipitalis* (zeker kuiltje in den schedel), van veel gewicht geacht, komt volgens TARDE nog meer bij Joden en Arabieren voor ⁶³). MARRO heeft de criminologische waarde van een terugliggend voorhoofd of voor-